

CONFERÈNCIA

D'usuaris d'IA a dissenyadors de context educatiu

Vicent Gadea

Intel·ligència artificial i educació

Universitat de Lleida
Institut de Ciències
de l'Educació

La publicació va generar debat. I això és una bona notícia.

ainhoaespinosa.mua La diferencia es que el profesor lo utiliza como una herramienta de apoyo teniendo en cuenta que ya tiene los conocimientos adquiridos mientras que el alumnado lo utiliza como un sustitutivo evitando hacer el mínimo esfuerzo para lograr su objetivo, aprender y desarrollarse. Educativamente tenemos un problema muy grande y no hay más ciego que el que no quiere ver la realidad...

21 sem 683 Me gusta Responder

gonzalez97ivan Es diferente. El profesor prepara las clases y el ChatGPT puede serle una ayuda para mejorar su práctica. Cuando un alumno usa ChatGPT es para copiar literalmente lo que pone, sin interiorizar conceptos, ni aprendizaje. Además, el profesor ya estudió su carrera, y seguro que sin ChatGPT ni nada por el estilo 😊. Es una herramienta muy, muy reciente.

25 sem 2460 Me gusta Responder

galismax Jaja como si pudieran prohibirlo

25 sem 20 Me gusta Responder

sonilometneuf También conduzco, tengo permiso de armas y bebo alcohol cuando me apetece. Deberían mis alumnos menores poder hacer también esas tres cosas?

25 sem 267 Me gusta Responder

franvalladaresherrera Le voy a preguntar a la IA como aplicar la IA a mis alumnos sin que dejen de pensar por usar la IA.

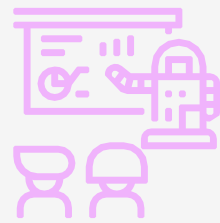
12 sem Responder

_antonio2026 Dónde estudio los profesores no tienen problemas en que usemos la IA, lo que si nos piden es que al menos sepamos que estamos haciendo

18 sem 2 Me gusta Responder

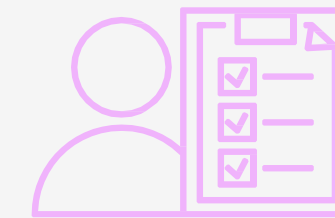
El problema no és ChatGPT. És la incoherència.

Prohibir no educa.

Permetre sense un marc no protegeix.

Educar exigeix coherència.

Consultor i formador en Intel·ligència Artificial aplicada a l'educació

Professor a:

- Universitat Internacional de València (VIU) – Projecte EmpowerAId
- Universitat Alfonso X el Sabio (UAX) – Màster de professorat d'FP
- Founderz – Màster en IA per a docents

Col·laborador a:

- Adobe Education – Adobe Creative Educator
- Microsoft Education – MIE Fellow 2025–2026

Correu electrònic: vicentgadea@outlook.com

Web: www.vicentgadea.com

Xarxes socials:

Vicent Gadea | [@vicentgadea](#) | [@vicentgadeIA](#)

Linkedin – X (Twitter) – Instagram – TikTok – Youtube

Creus que la IA farà desaparèixer el professorat?

S
í

Canviarà el rol

No

No ho tinc
gaire clar

D'usuari a dissenyador

Docent com a usuari

- Fa la pregunta i ho dona per bo si la resposta sembla correcta.
- Si no funciona, ajusta el prompt i ho torna a provar.

Docent com a dissenyador

- Defineix l'**objectiu**, l'alumnat i el nivell de qualitat.
- Valida amb criteri pedagògic i ajusta les **condicions**.

La diferència que marca la diferència

- El control el té qui defineix el **coneixement inicial**.

Història i evolució tecnològica

La història es repeteix

The Horseless Carriage Means Trouble

[1906]

THE HOL-TAN COMPANY, BROADWAY, Cor. 5th St., NEW YORK

Price \$2000
excluding tax

By H. B. Brown

The invention of the automobile has introduced upon the public roads of the country a novel and not altogether welcome guest. Although barely ten years since it first made its appearance, it has already conquered an important position in the domain of travel. Indeed, its great power, speed and weight have made it a veritable king of the highway, before whom we are all invited to prostrate ourselves. Though admitted to the use of the roads, in common with other vehicles, certain restrictions have been found necessary to curb its masterful and dominating influence.

With the advent of the automobile the courts were confronted with the proposition that a self-propelled vehicle (would be) limited to no part of the highway, except the road of an express, and that it should stand in the same class as a horse-drawn carriage.

Model: P. A. T. Gasoline capacity: 30 gallons.
Body: Optional. Frame: Pressed steel.
Color: Optional. Horsepower: 35.
Seating capacity: Five, seven or nine persons. Number of cylinders: Four.
Total weight: 3000 pounds. Cylinders arranged: Vertically, under hood; cast in pairs.

upon his horse or dog. A man may admire his own carriage, but his affections are reserved for the horse that draws it and the dog that follows it.

The future of the automobile depends principally upon the chauffeur and his sponsors. If he observes faithfully the speed laws of the various localities (and herein lies the main obstacle to his popularity) he may expect to be accorded such rights as his superior speed requires for the perfect operation of his machine; but if he persists in defying those laws, he must expect legislation more drastic than any yet attempted; for after all, those who do not use automobiles are still a large majority and control the legislatures. It has been proposed that special roads be constructed for automobiles, upon which ordinary vehicles shall be excluded, and to which the speed laws should not apply. This might be satisfactory to the general public.

OLD MOVIES ON TV PERIL HOLLYWOOD

Secret Report Says Rise in Home Viewing Threatens Life of Whole Industry

By BOSLEY CROWTHER

Financial failure looms for

AI could replace equivalent of 300 million jobs - report

By Chris Vallance
Technology reporter

Artificial intelligence (AI) could replace the equivalent of 300 million full-time jobs, a report by investment bank Goldman Sachs says.

Elementary school teachers picket against use of calculators in grade school. The teachers feel if students use calculators too early, they won't learn math concepts.

Math teachers protest against calculator use

By JILL LAWRENCE
"My older kids don't pay any attention to an answer being absurd," he said. "Teachers are shy."

Daily Mail, Tuesday, December 5, 2000

Internet 'may be just a passing fad as millions give up on it'

THE Internet may be only a passing fad for many users, according to a report.

Researchers found that business were turning their backs on the world wide web, frustrated by its limitations and unwilling to pay high access charges.

They say that e-mail, far from replacing other forms of communication, is adding to an overload of information.

Experts from the Virtual Society project, which published the report, would anticipate the way society works have proved wider acceptance.

Many teenagers are using the Internet less now than previously, they conclude, and the future of online shopping is limited. Steve

Net loss: Two million Britons have logged off the Internet

Multiple director of the society, said: "We are often presented with a picture of a booming Internet use, but there is evidence already of drop-off and recession among users."

"Teenage" use of the Internet has declined. They were convinced by what you can do on the Net but they have been through all that and their interest there is close to zero in the real world and even back in U.S.

The report, sponsored by the European and British Research Council, featured computer research by 10 universities across Europe and the U.S.

It estimated that in Britain alone there could be more than two million people who regularly used the Internet but had now given up.

Analysts say we are already leaving behind, while others were that

NOW THERE'S ANOTHER WAY INTELLIGENT FINANCE COULD MAKE YOU BETTER OFF.

EXCLUSIVE!

Forbes

FORBES > INNOVATION > ENTERPRISE TECH

Is Artificial Intelligence Dangerous? 6 AI Risks Everyone Should Know About

Bernard Marr Contributor ID

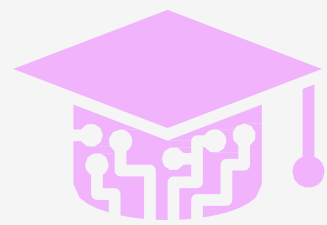
Follow

This article is more than 4 years old.

Should we be scared of artificial intelligence (AI)?

Some notable individuals such as legendary physicist [Stephen Hawking](#) and Tesla

Història de la tecnologia educativa

Evolució de la tecnologia educativa

D'Encarta a la IA: cada avenç porta canvis i reptes.

Por i adaptació constant

Cada nova eina genera inquietud i demana noves normes.

Dreceres i noves normes

La recerca de solucions ràpides impulsa la creació de normes.

Però aquest cop és diferent

La IA evoluciona: de cercar a crear

Ja no només recopila informació, ara genera contingut original.

Simulació i producció a baix cost

La IA pot simular escenaris i generar textos, imatges o dades gairebé sense cost.

Impacte en l'educació

Canvia la manera d'aprendre i d'ensenyar, i obliga a establir noves normes i criteris.

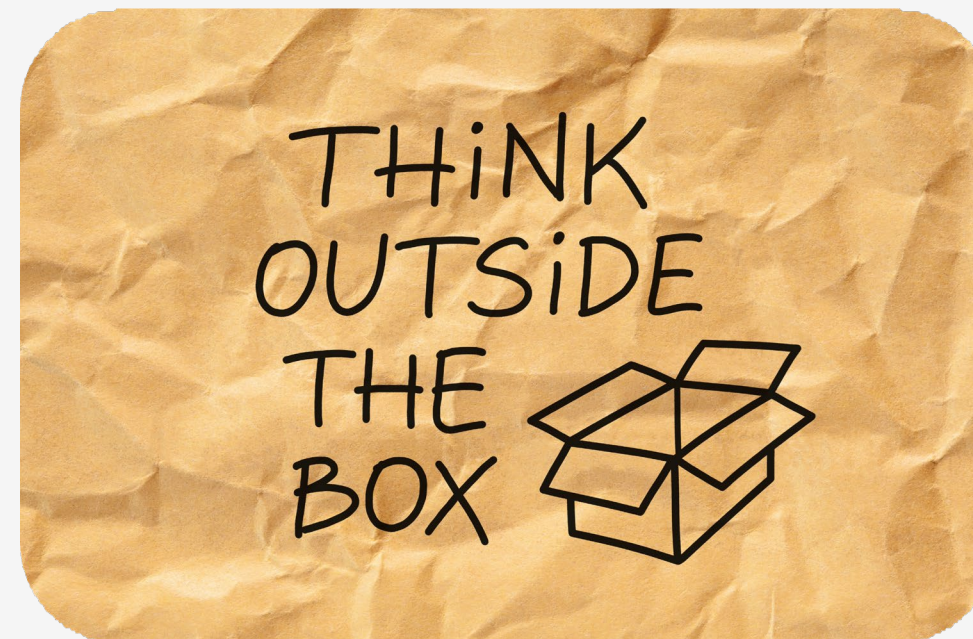

Pensar. Contrastar. Creure.

Del "**Si no ho veig no m'ho crec**" al pensament crític

La confiança no s'ha de basar només en allò que es veu.

Pensar, contrastar, creure

Abans de creure, cal reflexionar i verificar.

"**Si no ho penso, si no ho contrasto, no m'ho crec.**"

Educar avui és ensenyar a verificar abans de confiar.

Impacte social i educatiu de la IA

IA: oportunitat o amenaça

Pot ser una palanca d'equitat.

Pot ser un accelerador de desigualtat.

Pot fomentar l'autonomia.

Pot generar dependència.

Pot democratitzar l'accés al coneixement.

Pot concentrar-lo en mans de qui ja sap fer-la servir.

La IA... eixampla o escurça la bretxa social?

Accés a la IA: una qüestió d'equitat

Si només hi poden accedir alguns, la bretxa s'eixampla.

Democratitzar l'accés i formar en el seu ús

L'accés, amb criteri i acompanyament, pot reduir les desigualtats.

El disseny educatiu és clau

La IA pot ser una oportunitat o una amenaça, segons com s'implanti.

Tú

Actúa como un profesor de Inglés de nivel C1 de la Escuela Oficial de Idiomas. Vas a interactuar con un estudiante y vas a simular la realización de un "speaking". Lanzarás una posible temática del examen de speaking y a partir de ahí conversarás con el alumno. En cada interacción tienes que darle feedback sobre su respuesta y aconsejarle cómo podría mejorarlo. Hazlo siempre en inglés británico.

ChatGPT

Today, we'll discuss the topic of "The Impact of Social Media on Society." You'll need to express your opinions, provide examples, and possibly speculate on future developments related to this topic.

Let's begin with your initial thoughts. How do you believe social media has affected personal relationships and communication in society? Please, take a moment to gather your thoughts and then share your response.

¿Ha sido útil esta conversación hasta ahora?

Mensaje ChatGPT...

Eines i selecció
responsable

Mapa d'eines per decidir millor

Panorama actualitzat d'apps d'IA educativa

Saber què hi ha és el primer pas per decidir amb criteri.

Curació i actualització contínues

Repositori viu, revisat periòdicament, amb eines contrastades.

El context marca l'eina

La clau no és què fer servir, sinó per a què i en quines condicions.

vicent gadea.
vicentgadea.com - La web del profesor Vicent Gadea

<https://bit.ly/symbaloovicentgadea>

La regla d'or

Protecció de dades sensibles

Mai no introduir dades personals de l'alumnat o del centre en IA pública.

IA pública: ús limitat

Només amb dades anonimitzades, fictícies o no identificables.

Responsabilitat institucional

La innovació mai no pot posar en risc la privacitat ni el compliment normatiu.

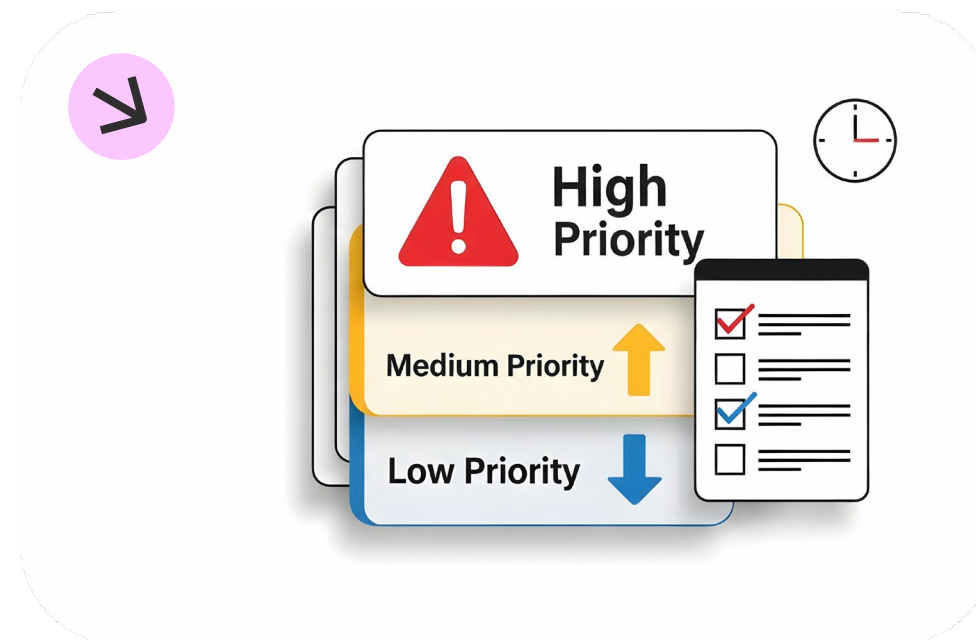
Enginyeria de context

L'error de debò: el context

El que sembla que falla

- Culpem el prompt quan la resposta és genèrica.
- Pensem que la IA no ho entén, tot i que la tasca estigui clara.

El que falla de debò

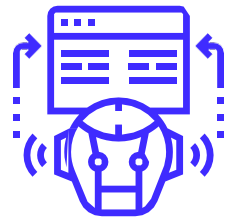
- Falta un **marc propi** per decidir i establir prioritats.
- Sense memòria ni documents, només recorre al coneixement general.

Com es millora

- Defineix l'entorn: objectius, criteris i materials.
- Després demana els resultats: el prompt només activa aquest context.

Context: més enllà del prompt

Allò visible i allò ocult

- El prompt és només la part visible quan fas servir la IA.
- El resultat depèn de **dades**, el sistema i les preferències.

Capes que personalitzen la IA

- La memòria manté la continuïtat entre sessions.
- Els documents enfoquen la resposta al teu context.

Implicació didàctica

- Si només fas servir un nivell, obtindràs respostes genèriques.
- Un disseny eficaç combina diverses capes abans de demanar resultats.

“La IA no s’equivoca pels teus prompts;
s’equivoca pel teu context.” — David Hurtado

El context marca l’èxit de la
IA

No n’hi ha prou amb un bon prompt;
l’entorn és essencial

Dissenyar l’entorn és clau

Tingues en compte les dades, la seguretat,
les preferències i la memòria

L’arquitectura invisible

Els nivells de context influeixen en els
resultats

Els 6 nivells de l'enginyeria de context (David Hurtado, 2025)

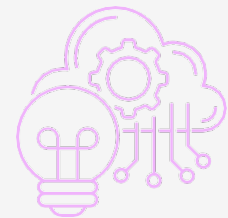
6. Prompt de l'usuari (la instrucció visible)
5. Documents adjunts (el coneixement del centre)
4. Memòria (l'aprenentatge continu)
3. Preferències (el to i el format)
2. Prompt del sistema (la identitat i la seguretat)
1. Dades d'entrenament (la base global)

Nivells 1 i 2: base global + seguretat

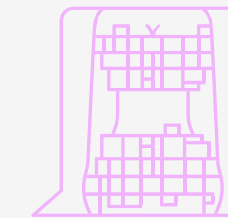
Nivell 1: Dades d'entrenament

Base global de coneixement per a la IA

Nivell 2: Prompt del sistema

Defineix la identitat, els límits i la seguretat de la IA

Seguretat i context

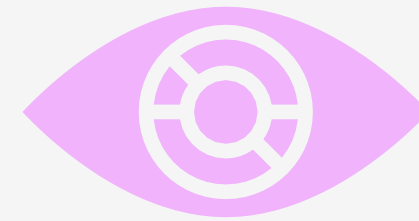
Aquests nivells garanteixen un entorn segur i controlat

Nivells 3 i 4: preferències + memòria

Nivell 3: Preferències

- Defineix el to i el format de les respostes de la IA.
- Permet adaptar la comunicació segons el context educatiu.

Nivell 4: Memòria

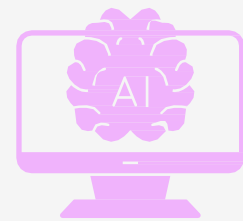
- Assegura la continuïtat en les interaccions amb la IA.
- Facilita el seguiment de processos i aprenentatges previs.

Nivell 5: els teus documents (RAG) = la teva propietat intel·lectual

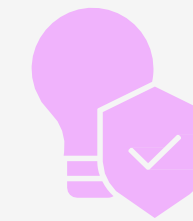
Càrrega de documents propis

La IA fa servir els teus arxius com a base de treball

Context personalitzat

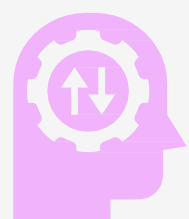
La informació que aportes defineix l'entorn de la IA

Garantia de propietat intel·lectual

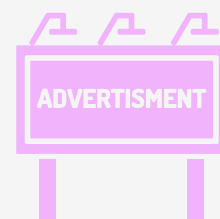
Els teus documents continuen sent teus; la IA no els substitueix

Nivell 6: el prompt (la punta de l'iceberg)

El prompt és la punta de l'iceberg

Darrere d'un bon prompt hi ha context, memòria i preferències

Comunicació efectiva amb IA

Un prompt ben clar activa tots els nivells previs de context

No és màgia, és disseny

La qualitat del resultat depèn de com estructurarem la petició

Elementos de un buen prompt

Actúa como un tutor que desglosa temas complejos en explicaciones fáciles.

Quiero que expliques el proceso de la fotosíntesis a un estudiante de 14 años de edad, para ayudarle con la preparación del examen de biología.

Tu respuesta debe ser de 300 palabras, escrita en un tono amigable y educativo.

Rol: Pídele que asuma un rol

Objetivo: ¿Qué quieres que haga la IA?

Audiencia: Especifica a quién va dirigido

Contexto: ¿Qué necesita saber la herramienta?

Límites: Establece tu propia dirección y limitación

Consejo 1

Dar instrucciones claras

Utiliza comandos que indiquen a la herramienta de IA lo que desea generar, como "explicar", "traducir", "resumir" o "comparar".

Consejo 2

Proporcionar contexto

Agrega contexto e información que pueda ayudar a la herramienta a comprender mejor la tarea. Por ejemplo, menciona el tipo de proyecto, como "relato corto", "informe" o "esquema".

Consejo 3

Iterar y experimentar

Prueba diferentes instrucciones y técnicas si no obtienes los resultados que deseas. La indicación (*prompt*) puede ser como un experimento que puede requerir varias rondas de iteraciones.

ESTRUCTURA DE PROMPT UNIVERSAL PARA LOS PRINCIPALES LLMs

Vicent Gadea | @vicentgadea

vicentgadea.com

COMPONENTES

DESCRIPCIÓN

1	Persona/rol		Define el rol desde el cual debe responder el modelo.
2	Objetivo/Tarea		Especifica claramente la acción o resultado esperado.
3	Contexto		Proporciona información relevante y antecedentes detallados.
4	Fuente		Indica datos o adjunta documentos específicos.
5	Formato		Define el formato, tono o nivel de detalle.
6	Instrucciones paso a paso		Sugiere pasos secuenciales si es necesario.
7	Ejemplos		Incluye ejemplos relevantes.
8	Delimitadores		Usa comillas o símbolos para segmentar el prompt.
9	Iteración/Refinamiento		Proceso iterativo recomendado para ajustes.

Demo suggerida

Preparació (dues finestres)

- Obre dos xats del mateix model per comparar.
- A l'A no hi afegeixis res; al B carrega una **rúbrica**.

Execució (mateix prompt)

- Envia el mateix encàrrec a totes dues finestres.
- Revisa les respostes i assenjala diferències de **transferibilitat**.

Després t'hauràs de preguntar

- Quina versió faries servir a classe?
- Conclusió: el context propi dona respostes amb **criteri de centre**.

Detectors d'IA: un dilema ben real

Un detector marca un 95% d'IA al millor treball de la classe.

L'alumne jura que no ha fet servir IA.

Què fas?

Dilema dels detectors d'IA

Un detector assenyala un 95% d'IA en un text d'un alumne excel·lent.

Resposta de l'alumne

L'alumne assegura que no ha fet servir IA en el seu treball.

Decisió docent

Com actuar davant d'una discrepància?
Reflexió sobre el criteri.

Sistema d'Avaluació i Integritat amb IA (SEIA)

Redissenyar l'avaluació

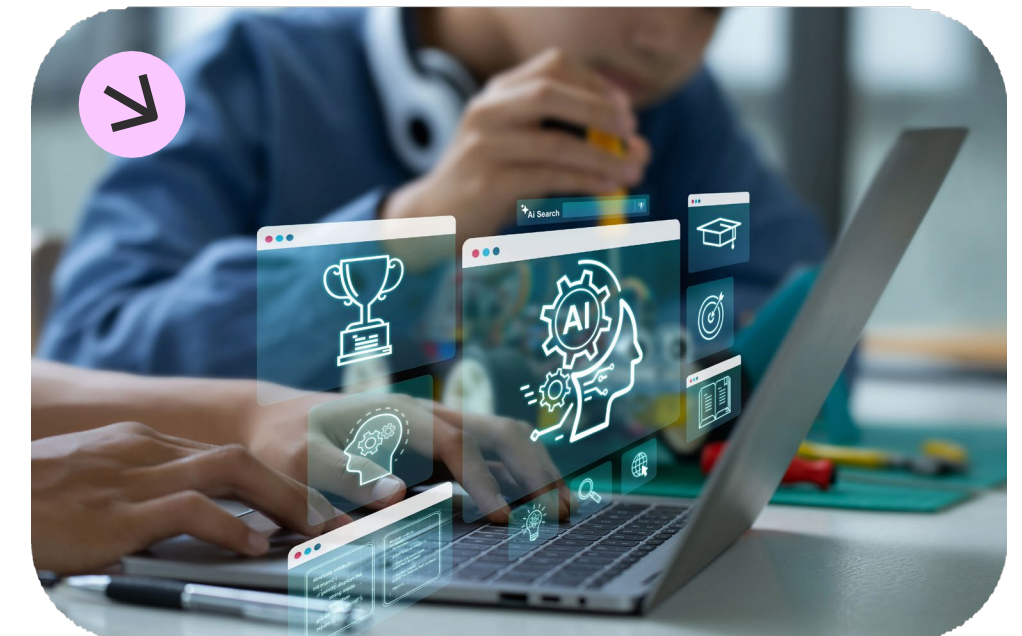
Si només veiem el resultat final

- La IA ho pot fer tot sense deixar rastre.
- El docent avalua la redacció, no la comprensió ni el criteri.

Tasques basades en decisions

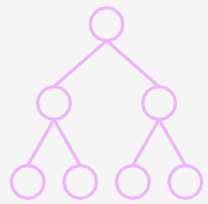
- Demana decisions argumentades: què s'hi inclou o se'n descarta i per què.
- Sol·licita proves del procés: esborranys, fonts i canvis.

Què passa amb l'avaluació?

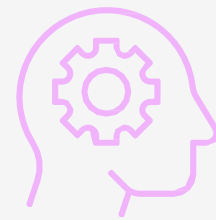
- S'avalua el **raonament** i la coherència, no pas un text impecable.
- L'ús d'IA es nota i es pot debatre, no és cap dreuera amagada.

SEIA: Sistema d'Avaluació i Integritat amb IA

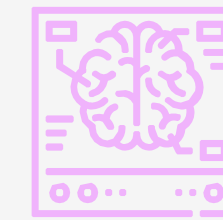
Procés transparent i defensable

SEIA dona prioritat a les evidències i a la justificació en cada tasca

Evidències i defensa de l'aprenentatge

L'alumnat ha de demostrar criteri i explicar les decisions

Criteri: classifica tasques, no alumnes

El sistema avalua l'ús d'IA segons el tipus de tasca

Avaluant en l'era de la IA: el sistema SEIA

Un sistema que no classifica alumnes, sinó **TASQUES**,
per decidir quin ús de la IA és pedagògicament adequat en cada activitat.

bit.ly/SEIAvgadea

Els 4 nivells d'ús de la IA

NIVELL 0: Sense IA

Per avaluar el raonament propi sense suport tecnològic. La demostració és 100 % humana.

NIVELL 1: IA limitada

S'utilitza com a suport tècnic (correcció, traducció), però no per generar contingut central.

NIVELL 2: IA com a coproductora

Cocreació en què l'alumne ha de **verificar, decidir i justificar** l'ús de la IA.

NIVELL 3: IA oberta

Simula contextos professionals on l'ús de la IA és total, però l'avaluació se centra en la justificació humana.

4 dimensions transversals

Supervisió del procés

Independència cognitiva de l'alumne

Equitat d'accés a eines

Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA)

vicent gadea.

Explora aquests recursos

Escaneja els codis QR o utilitza els enllaços per accedir al Marc SEIA i a l'Evidence Hub.

Marc SEIA

Guia per comprendre el marc SEIA i els seus nivells d'ús de la IA en l'avaluació.

bit.ly/SEIAvgadea

Evidence Hub

Una col·lecció d'idees i exemples d'evidència per donar suport a l'avaluació en l'era de la IA.

<https://evidencias-ia-evaluacion.com/>

Per què un marc de centre

Coherència docent

Un marc compartit facilita l'alineació de les pràctiques educatives.

Confiança de les famílies

Assegura transparència i seguretat en l'ús de la IA a l'aula.

Seguretat de dades

Protegeix la informació personal de l'alumnat i del centre.

Avaluació defensible

Permet justificar decisions i resultats davant de possibles conflictes.

Menys conflicte

Redueix discrepàncies i malentesos entre els actors educatius.

Full de ruta per implantar la IA amb criteri

1. Diagnosi inicial i reflexió institucional
2. Marc ètic i normatiu: la base de la cultura
3. Elaboració del Marc d'Ús de la IA
4. Formació diferenciada per perfils
5. Pilots i experimentació segura
6. Avaluació i revisió contínua
7. Consolidació i millora

bit.ly/AimplantacionIA

IMPLANTACIÓN DE LA IA EN EL CENTRO EDUCATIVO

7 PASOS PARA UNA INTEGRACIÓN ÉTICA, ESTRATÉGICA Y SOSTENIBLE

1) DIAGNÓSTICO INICIAL Y REFLEXIÓN INSTITUCIONAL

Analiza el punto de partida: madurez digital, cultura innovadora y percepción del claustro. Escucha antes de decidir.

2) MARCO ÉTICO Y NORMATIVO

Cumplimiento legal y transparencia. La IA aporta valor educativo solo si respeta la privacidad, la equidad y la supervisión humana.

3) MARCO DE USO DE LA IA

Define para qué, cómo y con qué límites se aplicará la IA. Documento vivo que guíe las decisiones del centro y su liderazgo digital responsable.

4) FORMACIÓN POR PERFILES

Forma a directivos, docentes y alumnado según su rol, manteniendo la formación activa y continua.

5) PILOTOS Y EXPERIMENTACIÓN

Empieza con proyectos acotados para probar, medir y aprender antes de escalar.

6) EVALUACIÓN CONTINUA

Revisa resultados e impacto. Ajusta procesos, refuerza la confianza y consolida una cultura de mejora basada en datos.

7) CONSOLIDACIÓN Y MEJORA

Actualiza el marco, amplía la formación y comparte buenas prácticas.

EJES TRANSVERSALES

Ética y privacidad, equidad, sostenibilidad, participación y comunicación transparente: pilares de la transformación educativa.

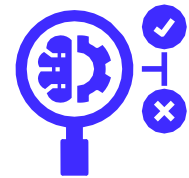

Tancament: el teu repte setmanal

Responsabilitat docent

- La IA ajuda, però la decisió final és teva.
- El teu criteri pedagògic orienta, no una resposta automàtica.

Repte d'aquesta setmana

- Diferencia quan demanes resultats i quan aportes context.
- Anota'n un cas i ajusta el context abans de canviar els prompts.

Recursos per avançar

- seia-studio.lovable.app: SEIA interactiu per a tasques avaluables.
- evidencies-ia-educacio.com i vicentgadea.substack.com per a evidències i idees.

Un bon copilot millora el vol.
Però la **responsabilitat** és del pilot.

Newsletter setmanal

